

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ПЛАТФОРМНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ: ПОТЕНЦІАЛ І ОБМЕЖЕННЯ ФІСКАЛЬНОГО ПІДХОДУ

С. І. Крутилін, здобувач третього (Ph. D) рівня вищої освіти, Державний податковий університет, stasura@gmail.com, orcid.org/0009-0005-3289-1172

Методологія дослідження ґрунтується на поєднанні аналізу положень законопроекту №15111-д, компаративного аналізу українського та європейського підходів до регулювання платформної зайнятості, а також результатів авторського онлайн-опитування українських працівників цифрових платформ. Для обробки та інтерпретації матеріалу використано метод аналізу і синтезу, елементи описової статистики та метод логічного узагальнення.

Результати. Виявлено, що законопроект містить інструменти, здатні знизити адміністративні бар'єри для легалізації доходів працівників платформ, зокрема через спрощений податковий режим, покладення функцій податкового агента на операторів платформ та зменшення навантаження, пов'язаного із самостійним декларуванням доходів.

Встановлено, що його регуляторна логіка залишається переважно фіскальною та не охоплює належним чином питання трудового статусу, соціального захисту, пенсійного забезпечення та страхування від втрати доходу працівників платформ. За результатами авторського опитування доведено, що працівники платформ значно позитивніше сприймають стимулюючі механізми легалізації, ніж посилення контролю та санкцій.

Новизна полягає у поєднанні аналізу нового українського законодавчого підходу до оподаткування доходів працівників цифрових платформ з емпіричною оцінкою ставлення таких працівників до різних моделей формалізації їх діяльності.

Практична значущість одержаних результатів полягає у можливості використання сформульованих висновків для вдосконалення державної політики у сфері платформної зайнятості, зокрема для розробки збалансованої моделі її інституціоналізації, яка поєднувала б фіскальну прозорість із правовою визначеністю та базовими соціальними гарантіями.

Ключові слова: платформна зайнятість, цифрові платформи, легалізація доходів, формалізація праці, оподаткування платформ, соціальний захист.

Постановка проблеми. Поширення платформної зайнятості в сучасній цифровій економіці перетворилося з периферійного явища на значущий сегмент ринку праці, а для України це питання набуло особливого значення в умовах військового часу, вимушеної мобільності населення та звуження можливостей традиційного працевлаштування, особливо в регіонах, наближених до зони бойових дій. Ухвалення за основу законопроекту №15111-д, який передбачає міжнародний автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та спеціальний порядок оподаткування таких доходів, перевело проблему легалізації платформної зайнятості з академічної дискусії у площину

актуальної державної політики. Запропонована модель узгоджується з міжнародними підходами до обліку й оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи.

Водночас врегулювання оподаткування доходів ще не означає повноцінної інституціоналізації платформної праці. У цьому контексті постають взаємопов'язані питання науково-теоретичного і практичного характеру:

По-перше, чи може легалізація платформної зайнятості зводитися переважно до врегулювання оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи. По-друге, чи будуть запропоновані податкові спрощення самі по собі достатніми для

заохочення працівників платформ до добровільної формалізації своєї діяльності.

Саме ці питання визначають подальшу логіку оцінки сучасних регуляторних підходів у цій сфері. **Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Останніми роками питання платформної зайнятості перебуває у фокусі міжнародних організацій і науковців, а дослідницькі акценти в цій сфері розвиваються у двох взаємопов'язаних напрямках. Перший із них стосується фінансової прозорості та податкового обліку доходів, отриманих через цифрові платформи. У цьому контексті важливе значення мають модельні правила Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо звітності операторів платформ стосовно продавців у шерінговій економіці, які заклали міжнародну основу для збору інформації про доходи, отримані на платформах, їх подальшої передачі податковим органам. [1]

Другий напрям досліджень пов'язаний із соціально-трудовим виміром платформної зайнятості. У країнах ЄС регуляторні підходи у цій сфері дедалі більше орієнтуються на формування ширшої політики, спрямованої на покращення умов праці платформних працівників. Так Рада ЄС акцентує увагу на необхідності подолання помилкової класифікації платформних працівників як самозайнятих, розширення доступу таких працівників до трудових прав, окремих правових і соціальних гарантій [2].

Водночас важливою базовою працею для розуміння українського контексту сфери платформної зайнятості залишається дослідження МОП, опубліковане у 2018 р., *Work on Digital Labour Platforms in Ukraine: Issues and Policy Perspectives*. Воно ґрунтується на якісному та кількісному опитуванні українських платформних працівників і є одним із перших системних джерел, що описує масштаби, умови праці, мотиви участі у платформній зайнятості та бар'єри її легалізації в Україні. Хоча це дослідження певною мірою застаріле хронологічно, воно й досі зберігає значення як емпірична відправна точка для аналізу подальших змін у сфері платформної зайнятості [3].

В українському науковому дискурсі питання платформної зайнятості також

опрацьовується дедалі системніше, хоча кількість профільних публікацій поки що залишається обмеженою. Серед найбільш релевантних праць доцільно виокремити дослідження В. В. Самань, у якому увагу зосереджено на перспективах правового регулювання платформної зайнятості в Україні в контексті гармонізації законодавства України з правовим доробком ЄС, зокрема щодо трудового статусу, алгоритмічного управління та соціальних гарантій [4]. Важливим є також аналітичний звіт Інституту економіки та прогнозування НАН України, у якому систематизовано міжнародні підходи до регулювання платформної праці та окреслено ключові напрями адаптації української політики до сучасних викликів [5]. Питання соціально-правового статусу українських працівників платформ та напрямів інституціоналізації платформної праці було розглянуто і автором цієї статті у спільній з О. М. Соколовою роботі, у якій обґрунтовано доцільність поєднання податкових стимулів із базовими соціальними гарантіями для таких працівників [6].

Отже, попри наявність вагомого масиву досліджень міжнародних організацій щодо сфери платформної зайнятості та стрімкого зростання наукового інтересу українських дослідників до цієї теми, невирішеним залишається питання: якою мірою новий український податковий підхід справді сприятиме легалізації платформної зайнятості, якщо його не буде доповнено соціально-трудовими інструментами, яких очікують працівники платформ. Саме цій невирішеній частині проблеми й присвячується дане дослідження.

Формулювання мети статті. Метою статті є оцінка потенціалу та обмежень сучасного підходу до легалізації платформної зайнятості в Україні на основі поєднання аналізу законопроекту №15111-д, емпіричної оцінки ставлення працівників цифрових платформ до різних механізмів формалізації та зіставлення українського підходу з актуальними тенденціями регулювання платформної праці в ЄС і в міжнародній трудовій політиці.

Виклад основного матеріалу дослідження. В результаті стрімкої цифрової

трансформації світової економіки, дедалі більшої популярності і поширення набувають нестандартні форми працевлаштування, такі як платформна зайнятість, під якою розуміють надання послуг або виконання робіт за допомогою цифрових онлайн платформ. Україна не є винятком, тут платформна зайнятість поступово перетворилася з периферійного явища на вагомий сегмент ринку праці, який демонструє стійке зростання впродовж останніх років, попри виклики воєнного стану. Зокрема, за даними найбільшої української фріланс-платформи Freelancehunt, у першому півріччі 2025 р. кількість українців, які обрали роботу на цифрових платформах, зросла на 83,6% порівняно з аналогічним періодом 2024 р. Показово також, що 54,5% фрилансерів зазначили, що почали працювати в такому форматі саме через воєнні обставини, тоді як за результатами опитування Rakuten Viber 26% українців уже мали досвід фрілансу, ще 30% виявили зацікавленість у переході до нього в майбутньому, а 74% загалом бачать у такому форматі праці переваги, пов'язані передусім зі свободою та незалежністю. [7]. Водночас система регулювання праці в Україні залишається неадаптованою до сучасних реалій. Трудове законодавство має фрагментарний і значною мірою застарілий характер, що не дає змоги належним чином реагувати на стрімкий розвиток сучасних нестандартних форм зайнятості, зокрема платформної праці. Це знаходить свій прояв, зокрема, у збереженні високого рівня тінізації платформної зайнятості в Україні. Так, за даними Міжнародної організації праці (МОП), ще у 2017 р. близько 75% працівників цифрових платформ в Україні здійснювали свою діяльність поза межами офіційної реєстрації [3]. Хоча в подальшому, завдяки спрощенню процедур реєстрації а також лібералізації процесу отримання платежів з-за кордону, рівень неформальності, імовірно, певною мірою знизився, він усе ще залишається суттєвим. Так, за результатами авторського опитування, близько половини працівників платформ досі здійснюють таку діяльність без офіційної реєстрації [6]. У цьому контексті ухвалення у першому читанні

законопроєкту №15111-д про впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією щодо доходів, отриманих через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів слід розглядати як важливий крок до виведення таких доходів із тіні [8, 9]. Запропонований підхід загалом відповідає міжнародній логіці податкової прозорості, що сформована модельними правилами ОЕСР щодо звітності операторів платформ стосовно продавців у шерінговій економіці [1]. Водночас питання правового та соціально-трудоного статусу платформних працівників, а також ширшої інституціоналізації платформної праці в Україні, залишаються відкритими.

Законопроєкт №15111-д, прийнятий за основу, передбачає запровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та спеціальний податковий підхід до окремих доходів фізичних осіб [8]. Він передбачає перенесення на операторів цифрових платформ низки обов'язків, які раніше не були чітко врегульовані. Оператори цифрових платформ тепер мають ставати на облік у Державній податковій службі (ДПС), здійснювати ідентифікацію користувачів, які є підзвітними продавцями, а також щорічно подавати до податкових органів звіт про доходи таких осіб, нараховувати, утримувати та перераховувати зібраний податок до бюджету. Окремо визначається перелік діяльності, що підлягає звітуванню, а саме: надання в оренду нерухомого майна, особисті послуги, продаж товарів і надання в оренду транспортних засобів. Проєкт також встановлює що інформація про осіб, які здійснили не більше 30 продажів товарів на суму до 2 тис. євро на рік, не підлягатиме передачі до ДПС, а разові продажі особистих або вживаних речей у межах цього порогу не оподатковуватимуться [9].

Спеціальний режим оподаткування орієнтований насамперед на фізичних осіб, які працюють через платформи без найманих працівників, не продають підакцизні товари та отримують дохід у межах встановленого річного ліміту – до 834 мінімальних заробітних плат, що, за урядовою оцінкою, становить близько 7,2 млн. грн. станом на

2026 рік. Його ключовими новаціями є ставка ПДФО 5% замість загальної ставки 18%, виконання оператором платформи функції податкового агента та відсутність обов'язку для фізичної особи самостійно подавати декларацію. При цьому податок нараховується, утримується і сплачується оператором платформи щомісяця, тоді як ДПС визначає податкове зобов'язання на підставі даних, отриманих від платформ. Також законопроект передбачає, що від працівників платформ не вимагатиметься відкриття спеціальних рахунків навіть у разі перевищення неоподаткованого порогу. Така модель має на меті знизити адміністративне навантаження і зробити легалізацію доходів через платформи простішою та передбачуванішою [8].

Отже, позитивний потенціал законопроекту полягає у зменшенні навантаження, пов'язаного із самостійним декларуванням і сплатою податків працівниками платформ та суттєвому зниженні бар'єрів для їх виходу з тіні. Водночас його логіка залишається переважно фіскальною: він підвищує прозорість доходів працівників платформ перед державою, але зовсім не вирішує питання соціального страхування, пенсійного забезпечення, матеріального захисту у разі тимчасової непрацездатності або перерв у зайнятості, а також правового статусу платформного працівника. У ньому детально визначаються такі категорії, як «платформа», «оператор платформи», «продавець», «підзвітний продавець» та «звітна діяльність», однак поза межами нормативного визначення залишаються інші важливі поняття сучасного ринку праці – «платформна зайнятість», «платформна праця», «працівник платформи», «фрілансер», а також критерії їх правового та соціально-трудового статусу. Як слушно зазначається в українських дослідженнях, відсутність чіткого правового статусу платформних працівників є однією з центральних перешкод для формування цілісної моделі їх регулювання [4].

Більше того, проєкт прямо передбачає, що на відносини між оператором платформи та підзвітними продавцями щодо надання особистих послуг трудове законодавство не

поширюється, а також декларується усунення ризику перекваліфікації відповідних відносин у трудові. Хоча уряд подає це як перевагу нового законопроекту, відмежування зайнятості на цифрових платформах від сфери дії трудового законодавства саме по собі не вирішує проблему статусу платформних працівників у ширшому інституційному сенсі та потребує більш обережної аналітичної оцінки.

Оцінка потенціалу такого законодавчого кроку буде неповною без урахування ставлення до нього самих працівників платформ. З цією метою доцільно звернутися до результатів авторського опитування українських працівників платформ, у межах якого, серед іншого, було досліджено сприйняття різних гіпотетичних механізмів що могли б спонукати до офіційної реєстрації платформних працівників. Респондентам було запропоновано як стимулюючі механізми – податкові пільги для нових ФОП, накопичувальні пенсійні рахунки зі співфінансуванням держави, доступні програми страхування від непрацездатності або тимчасової втрати доходу, гранти чи пільгові кредити, так і більш жорсткі інструменти, зокрема передачу інформації про доходи користувачів до податкових органів та посилення контролю і штрафних санкцій (Рис. 1).

Податкові пільги для нових ФОП, які працюють через платформи, підтримали 74,3% респондентів, накопичувальні пенсійні рахунки зі співфінансуванням держави – 61,9%, доступні програми страхування від непрацездатності або тимчасової втрати доходу - 41,9%. Натомість вимогу передавати інформацію про доходи користувачів до податкових органів і посилення контролю та штрафів підтримали лише по 10,5% опитаних. Це свідчить про те, що більшість респондентів можуть негативно сприймати репресивні форми регулювання, розглядаючи їх як загрозу автономності, і радше утрималися б від формалізації або взагалі припинили діяльність, ніж погодилися на посилений контроль. Це є важливим сигналом для розробників державної політики у сфері платформної зайнятості, зокрема для

ініціаторів законопроекту про оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи, а також інших законодавчих

ініціатив у цій сфері: надмірно жорсткі заходи можуть мати зворотний ефект.

Рис. 1. Заходи, що спонукали б до офіційної реєстрації працівників платформ (допускався вибір декількох варіантів).

Джерело: авторське опитування (онлайн-анкетування, березень-жовтень 2025 р.).

Два запропоновані сценарії підтвердили цю тезу та підкреслюють обережне ставлення працівників цифрових платформ до примусових форм легалізації. У першому сценарії розглядався варіант запровадження обов'язкової реєстрації фрілансерів із посиленням контролем і штрафними санкціями. На запитання про можливу поведінку в такій ситуації лише 21,9% респондентів заявили, що точно зареєструвалися б, ще 34,3% - що скоріше

зареєструються. Таким чином, близько 56% потенційно готові прийняти примусовий підхід. Водночас 15,2% опитаних зазначили, що, ймовірно, припинили б фріланс-діяльність, а ще близько 25,7% вагалися з відповіддю (Рис. 2). Отримані дані свідчать, що примусова легалізація може мати зворотний ефект зменшення кількості активних фрілансерів або посилення тіньової зайнятості.

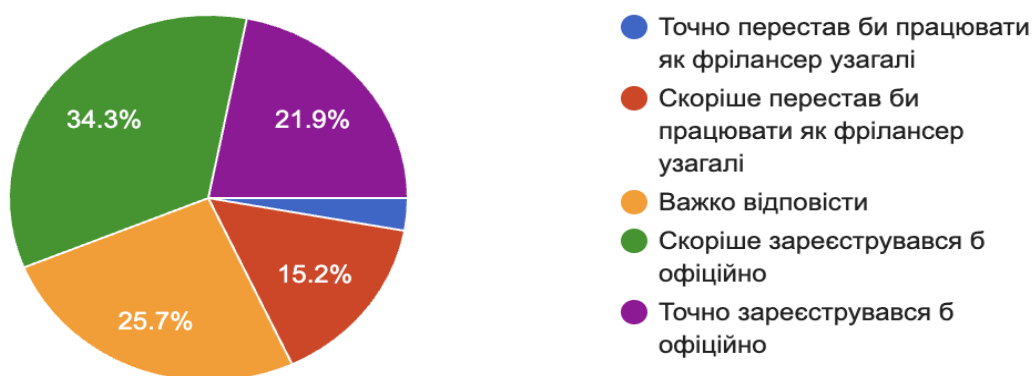

Рис. 2. Як працівники платформ відреагували б на посилення заходів контролю щодо їх діяльності

Джерело: авторське опитування (онлайн-анкетування, березень-жовтень 2025 р.).

Другий сценарій навпаки передбачав запровадження комплексу добровільних стимулів для офіційної реєстрації працівників платформ, зокрема податкових пільг, програм соціального страхування, накопичувальних пенсійних рахунків та грантової підтримки. У цьому випадку рівень готовності до легалізації суттєво зріс: 37,1% респондентів заявили, що обов'язково

зареєструвалися б, ще 44,8% – що ймовірно б зареєструвалися. Загалом 81,9% учасників позитивно відреагували на такий підхід, тоді як лише 3,8% висловили впевнений намір залишатися поза системою, а 14,3% не визначилися з відповіддю (Рис. 3). В результаті, можна припустити, що у сфері легалізації платформної зайнятості більш ефективною може виявитися модель

регулювання, орієнтована на стимулювання працівників цифрових платформ до офіційної реєстрації, ніж підхід, що

спирається переважно на посилення контролю та штрафні механізми.

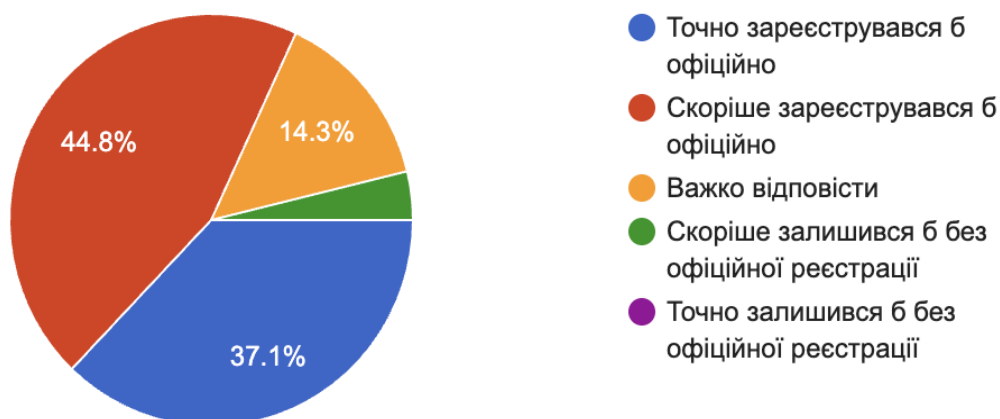

Рис. 3. Як працівники платформ відреагували б на заохочувальні заходи контролю щодо їх офіційної реєстрації

Джерело: авторське опитування (онлайн-анкетування, березень-жовтень 2025 р.).

Отримані результати дають підстави для більш стриманої оцінки нового законопроекту. Його не варто розглядати виключно як інструмент посилення фіскального контролю, оскільки він одночасно містить елементи, спрямовані на спрощення оподаткування доходів працівників платформ, що загалом має зменшити бар'єри на шляху до їх формалізації. Проте в чинній редакції він не формує симетричного пакета стимулів, якого очікують самі працівники платформ. Показово, що у ЄС регулювання платформної зайнятості розвивається не лише в частині фіскальної прозорості, а і як частина ширшої соціально-трудової політики. Європейський підхід охоплює покращення умов праці платформних працівників, подолання їх помилкової класифікації як самозайнятих, полегшення доступу до трудових прав та соціального захисту [2]. У вітчизняній аналітичній літературі також підкреслюється, що повноцінна інституціоналізація платформної зайнятості не може обмежуватися лише фіскальним обліком доходів, а має охоплювати ширший комплекс питань, пов'язаних із правовим статусом працівників платформ, умовами праці та соціальним захистом [5].

Висновки. Законопроект № 15111-д є важливим кроком до детінізації платформних доходів в Україні, але його

вплив на легалізацію платформної зайнятості може виявитися обмеженим без паралельного розвитку інших стимулюючих інструментів, таких як механізми захисту умов праці та соціального захисту. Результати авторського опитування свідчать, що легалізація платформної зайнятості має значно вищий потенціал за умови поєднання податкового спрощення з відчутними соціально-економічними стимулами, ніж у разі переважання контрольно-санкційного підходу. Це дозволяє припустити, що для значної частини працівників платформ вирішальне значення має не лише зменшення податкового навантаження чи спрощення процедур, а й наявність компенсаторних механізмів, здатних зробити формалізацію економічно доцільною та соціально виправданою.

Досвід ЄС засвідчує, що повноцінна інституціоналізація платформної праці можлива лише тоді, коли державна політика охоплює не лише податкову прозорість, а й питання трудового статусу платформних працівників, помилкової класифікації зайнятості, соціального страхування, пенсійного забезпечення та захисту від тимчасової втрати доходу. Водночас чинна редакція законопроекту №15111-д не вирішує належним чином більшість із цих питань. У цьому сенсі законопроект створює механізми податкового обліку та контролю, але не забезпечує комплексного включення

платформної зайнятості до системи сучасних соціально-трудових відносин.

Саме тому для України доцільною видається поетапна модель інституціоналізації платформної зайнятості, яка передбачала б не лише завершення реформи оподаткування платформних доходів, а й розроблення окремої нормативної рамки щодо правового статусу працівників платформ, запровадження добровільно-стимулюючих інструментів формалізації, включаючи та не обмежуючись накопичувальними пенсійними рахунками зі співфінансуванням держави, доступне страхування від втрати доходу та податкові пільги на етапі входу в легальне поле.

Перспективою подальших досліджень є кількісна оцінка впливу різних пакетів стимулів на готовність до формалізації в окремих сегментах платформної зайнятості.

Література

1. OECD. Model Rules for Reporting by Platform Operators with respect to Sellers in the Sharing and Gig Economy [Електронний ресурс]. Paris : OECD, 2020. 39 р. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2020/07/model-rules-for-reporting-by-platform-operators-with-respect-to-sellers-in-the-sharing-and-gig-economy_379520db/d7973047-en.pdf.
2. Spotlight on digital platform workers in the EU [Електронний ресурс] / Council of the European Union. 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/digital-platform-workers-in-the-eu/>.
3. Aleksynska M., Bastrakova A., Kharchenko N. Work on digital labour platforms in Ukraine: issues and policy perspectives. Geneva: ILO, 2018. 56 p. URL: <https://researchrepository.ilo.org/esploro/outputs/book/Work-on-digital-labour-platforms-in/995219087502676>.
4. Самань В.В. Щодо перспектив правового регулювання платформної зайнятості з метою приведення у відповідність законодавства України з *acquis* ЄС [Електронний ресурс]. *Legal Bulletin*. 2025. № 2 (16). С. 90-97. <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2025-16-B11>
5. Інститут економіки та прогнозування НАН України. Платформна зайнятість: зміст, специфіка і законодавчо-правове регулювання в Європейському Союзі та світі [Електронний ресурс] : аналітично-рекомендаційні матеріали. Київ, 2024. 52 с. URL: <https://komspip.rada.gov.ua/uploads/documents/32131.pdf>
6. Крутилін С.І., Соколова О.М. Соціально-правовий статус та напрями інституціоналізації платформної праці в Україні [Електронний ресурс] *Трансформаційна економіка*. 2025. № 3(12). С. 51-58. <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-12-8>

7. Фриланс-бум в Україні: 56% спеціалістів уже працюють або планують працювати віддалено [Електронний ресурс] // Мінфін. 2025. 14 серп. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2025/08/14/156623542/>.

8. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів: законопроект № 15111-д від 06.04.2026 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/69816>.

9. Парламент підтримав у I читанні законопроект про впровадження міжнародного обміну інформацією щодо доходів, отриманих через цифрові платформи, та їх оподаткування [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. 2026. 8 квіт. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/parlament_pidtrimav_u_i_chitanni_zakonoproiekt_pro_vprovadzhennia_mizhnarodno_go_obminu_informatsiiei_u_shchodo_dokhodiv_otrimani_kh_cherez_tsifrovi_platformi_ta_ikh_opodatkovannia-5671.

References

1. OECD. (2020). Model rules for reporting by platform operators with respect to sellers in the sharing and gig economy. Retrieved from https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2020/07/model-rules-for-reporting-by-platform-operators-with-respect-to-sellers-in-the-sharing-and-gig-economy_379520db/d7973047-en.pdf
2. Council of the European Union. (2024). Spotlight on digital platform workers in the EU. Retrieved from <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/digital-platform-workers-in-the-eu/>
3. Aleksynska, M., Bastrakova, A., & Kharchenko, N. (2018). Work on digital labour platforms in Ukraine: Issues and policy perspectives. ILO. Retrieved from <https://researchrepository.ilo.org/esploro/outputs/book/Work-on-digital-labour-platforms-in/995219087502676>
4. Saman, V.V. (2025). Shchodo perspektiv pravovoho rehuliuвання platformnoi zainiatosti z metoiu privedennia u vidpovidnist zakonodavstva Ukrainy z *acquis* YeS. *Legal Bulletin*, 2(16), 90-97. <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2025-16-B11>
5. Instytut ekonomiky ta prohnozuvannia NAN Ukrainy. (2024). Platformna zainiatist: Zmist, spetsyfika i zakonodavcho-pravove rehuliuвання v Yevropeiskomu Soiuzi ta sviti. Retrieved from <https://komspip.rada.gov.ua/uploads/documents/32131.pdf>
6. Krutylin, S.I., & Sokolova, O.M. (2025). Sotsialno-pravovyi status ta napriamy instytualizatsii platformnoi pratsi v Ukraini. *Transformatsiina ekonomika*, 3(12), 51-58. <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-12-8>
7. Minfin. (2025, August 14). Frylans-bum v Ukraini: 56% spetsialistiv uzhe pratsiuiut abo planuiut pratsiuvaty viddaleno. Retrieved from <https://minfin.com.ua/ua/2025/08/14/156623542/>

8. Verkhovna Rada Ukrainy. (2026, April 6). Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vprovadzhennia mizhnarodnoho avtomatichnoho obminu informatsiieiu pro dokhody, otrimani cherez tsyfrovi platformy, ta opodatkuvannia takykh dokhodiv: Zakonoproiekt No. 15111-d. Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/69816>

9. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2026, April 8). Parlament pidtrimav u I chytanni zakonoproiekt pro

vprovadzhennia mizhnarodnoho obminu informatsiieiu shchodo dokhodiv, otrimanykh cherez tsyfrovi platformy, ta yikh opodatkuvannia. Retrieved from https://mof.gov.ua/uk/news/parlament_pidtrimav_u_i_chytanni_zakonoproiekt_pro_vprovadzhennia_mizhnarodno_go_obminu_informatsiieiu_shchodo_dokhodiv_otrimani_kh_cherez_tsifrovi_platformi_ta_ikh_opodatkuvannia-5671

LEGALIZATION OF PLATFORM EMPLOYMENT IN UKRAINE: THE POTENTIAL AND LIMITATIONS OF THE FISCAL APPROACH

S. I. Krutylin, Post-graduate Student, State Tax University

Methods. The research is based on a combination of the analysis of the provisions of draft law No.15111-d, a comparative analysis of Ukrainian and European approaches to the regulation of platform employment, as well as the results of the author's online survey of Ukrainian digital platform workers. The study employs the methods of analysis and synthesis, elements of descriptive statistics, and logical generalization for processing and interpreting the material.

Results. The study has found that the draft law contains instruments capable of reducing administrative barriers to the legalization of platform workers' income, in particular through a simplified tax regime, assigning tax agent functions to platform operators, and reducing the burden associated with the independent declaration of income.

It has been established that the regulatory logic of the draft law remains predominantly fiscal and does not adequately address the issues of employment status, social protection, pension provision, and income-loss insurance for platform workers. The results of the author's survey demonstrate that platform workers perceive incentive-based mechanisms of legalization significantly more positively than the strengthening of control and sanctions.

Novelty lies in combining the analysis of the new Ukrainian legislative approach to the taxation of digital platform workers' income with an empirical assessment of such workers' attitudes toward different models of formalizing their activities.

Practical value of the obtained results lies in the possibility of using the formulated conclusions to improve state policy in the field of platform employment, in particular for developing a balanced model of its institutionalization that would combine fiscal transparency with legal certainty and basic social guarantees.

Keywords: platform employment, digital platforms, income legalization, labor formalization, platform taxation, social protection.

Стаття надійшла до редакції 06.04.26 р.

Прийнята до публікації 21.04.26 р.

Дата публікації 30.06.26 р.